

2-85
663

4

26.

2055

603

1834

Z-85

ԱՐԲՈՐ ՀԱՅՈՒ

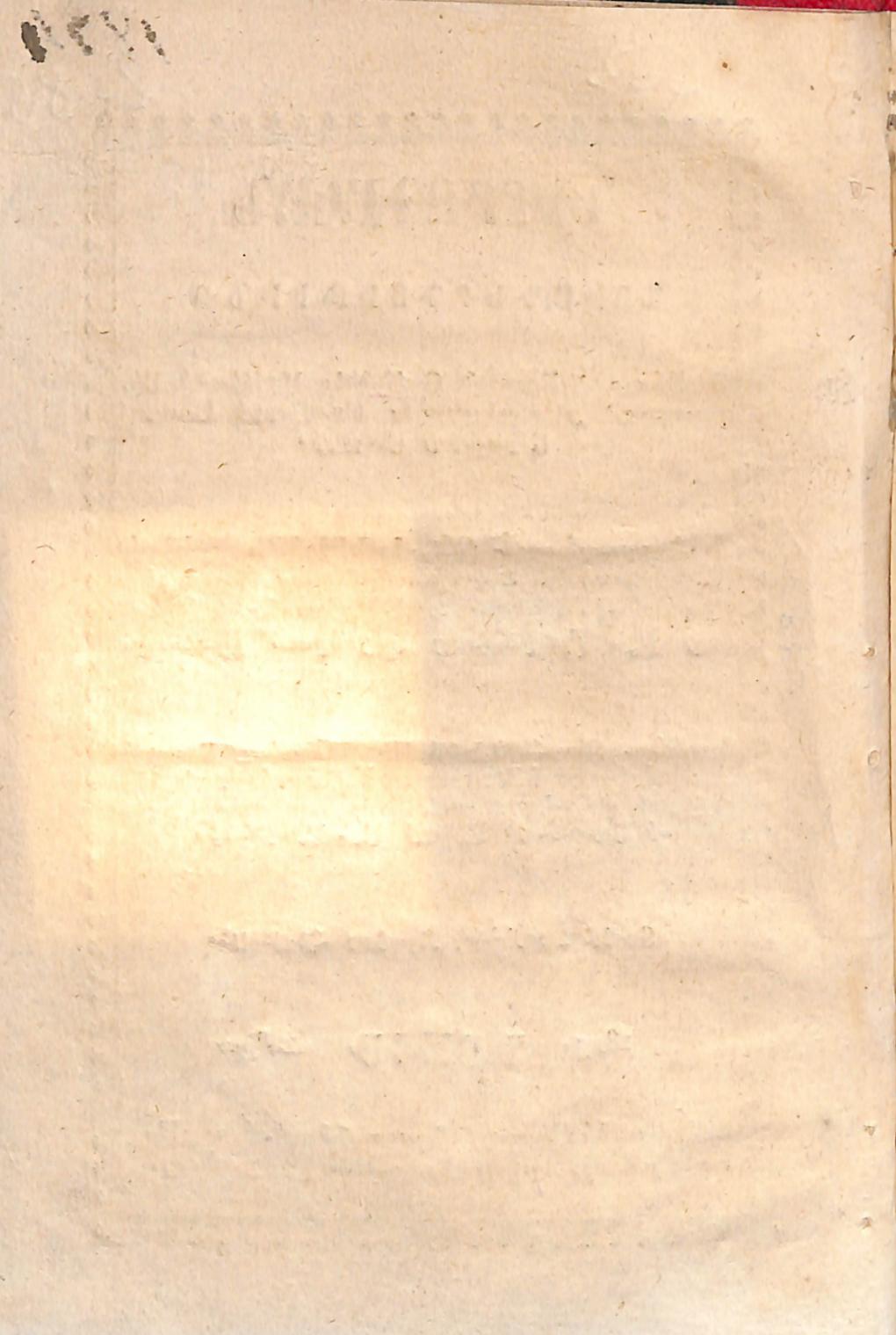
ՆՈՒԱԴԵՐԴՈՒԹՈՒՆՔ

Այս Յօրինեալք ՚ի Սրբալոն Յովեաննէս Արէկէպիսկոպոս Ա. Հ.
Հայութացայոյ՝ յԱւտքելոշաւեղ Յա աչնորդէ Ածառահամար
ՀՅ Սրբամիայ Քաջազգիք ։

Հրամանուած Տեւառն Ներկայի Աջարեալ Արք
Արք պիսկոպոսի և Կայսերազարկ Աւաքելագործ
ու աջնորդի ամ Հայոց որ ՚ի Ակրո Նշանակեթ Ա
տէ Աբրուհայն Անապի Ա. Առակնանի :

1825: ՚Ի ՏՓԽՎԻՍ: ՌԱՄԵԴ:

յՅ

Համառօտ ներբող՝ 'ի Սուբբ էջմիլի Ամֆին ։ յօթինեած'ն
Յօհաննէս վարդապէտէ Սեբաստացւու։

Ե

Օւրի աենչալի՝ երկնահանգէտ՝ տէրուն	եան
բոցանիւթից՝ լուսածաւալ՝ ձեմա	ըան
յոր հաճեցաւ՝ բնականալ՝ տէր ար	քայն
անանջրպէտ՝ 'ի քեզ կալ մինչ՝ յաւի	տեան
Ուկի խարիսխ՝ և անշարժ վէմ՝ հաստա	տուն
սիւն լուսեղէն՝ թակաղ ամագեայ՝ փաղիա	զուն
լսորան շղիւն՝ աթոռ հրեղէն՝ գերա	բուն
զքեզ ետես՝ և մեզ յայտնեաց՝ լուսա	տուն
Հովիւն հօտից՝ էջ՝ 'ի յերկնից՝ որոտ	մամբ
բաղսեաց զանդունդ՝ ոսկի մըձով՝ և ու	ոամբ
և հալածեաց՝ զգունդ դիւաց՝ վտազ	մամբ
զձեղ՝ 'ի լուսոյ՝ եցոյց չքնաղ՝ նկար	մամբ
Վզզուգական՝ աղնիւ կերպիւ՝ ծանու	ցար
ահեղատես՝ վայելքատիպ՝ կառու	ցար
յաղօտ ժամու՝ գերքան զարվին՝ փայլե	ցար
ազգիս մերոյ՝ նպաստանոր՝ յատկա	ցար
Երանշոյլ՝ լուսացնծուղ՝ կայա	ըան
և երկնամիք՝ պարգե տանս՝ արամ	եան
Ջոյն կենաց՝ վտակ շնորհաց՝ հրաշտ	զան
ուխ կենսատուր՝ ծաբաւելոյս՝ բնու	թեան
Եստեալ փեսայն՝ 'ի ծոց հարպինդ՝ ծայն	ածէ
զազգու մարդկան՝ գալ՝ 'ի սէր իւր՝ հըաւի	ըէ
զիղձս նոցին՝ ձգեալ առ ինքն՝ սեե	ոէ
որովք զքեզ՝ փառօք պէնեալ՝ պսա	կէ
Հին հանուրց՝ իջնան տեղի՝ ցանկա	լէ
մանկանց քոյին՝ դաստիարակ՝ պանծա	լի
կաթ և մեղը՝ շնորհաց՝ 'ի քեզ՝ միշտ բլ	լի

առ ՚ի մնունդ՝ ծննդոց քո սուրբ՝ յարդան դիւ
 Ասկոր ոսկի՝ մանանային՝ զետեղ ման.
 և տապանակ՝ կտակարանաց՝ սրբու թեան.
 աշտանակ սուրբ՝ և գանազան՝ զօրու թեան.
 բանահորաց՝ արիիառփիւռ՝ յենա բան:
 Պերճապայծառ՝ Ասթուղեկի՝ զքե փար իմք.
 ՚ի քէն ազգեալ զուղեղ հաւատս՝ դանան իմք.
 ազգիս Հայոց՝ յատուկ պարծանք՝ զքեզ ուն իմք.
 ՚ի սիրոյ քո՝ օտարանալ զարհուը իմք:
 Երկնք շքեղ՝ յերկրի դքեզ՝ տեսան եմք.
 մայր գերապանձ՝ և խնամարկու Ճանաչ եմք.
 շնորհաց աթոռ՝ Աջմիածին՝ յորջորժ եմք.
 ՚ի տես քոյին՝ տարփմանք ոգույ՝ փափաք եմք:
 Տառապակիր՝ ազդս է ՚ի քեզ՝ ապաս տան.
 արդ մի թաղուը՝ ողորմիլի՝ անպի տան.
 զարթոն շարժեամ՝ զզթութիւնն՝ յենա կան.
 պահել զմեղ՝ ՚ի յարկածից՝ անսա սան:

Նորին նելքաղ առ Եփրեմ Սրբադան Կաթուղիկոսն .ոք.
՚ի սուրբ Աթոռն էջմիածին :

Բ

Ան վեհավսեմ՝ Հայրէ հաստըա	կաց :
մատչիմ յօրինել բան դրուատա	նաց :
թէ և տարադէպ՝ քոյդ մաքուր կա	մաց :
բայց ընկալ լումայս՝ յանքատին	մտաց :
Ուարդոն զօրութեան՝ գքեղ ընկա	լսք :
յատուկ յենարան՝ յլստուածուստ	առ աք :
և ծաղկափթիթ՝ սկաղալց տե	ոսք :
ուստի գոհութիւնս՝ վերառաքե	ցաք :
Երկնաձիր ընծայ՝ բամիցս լիքամ	եան :
օղերձեալ տուար՝ Տէրդ լուսուածա	զան :
օրբոյ լուսուոյս՝ յեդեման	նման :
փեսայ յատկացար՝ կարի մըա	ջան :
Փոխստն Յիսուսի՝ կացուցար ար	դիս :
ուշիմ կառավար՝ խղճալի ազ	դիս :
եղեր սփոփիւ՝ դառն տմանա	կիս :
աղէ՞ մի գըեր՝ գքեղ վշտա	լիս :
Բենական շնորհօք՝ ռուզեալ լը	ցար :
զքնալ ծաղկունս՝ մանկունս ստա	ցար :
քաղցրիկ լուծ փրկչին՝ ՚ի յուս քո տա	ըար :
սուրբ լուսանորչին՝ գահակից գը	տար :
Ե՛ թէ նշմարեմք՝ ընդ ծադս աշխար	հաց :
հազիւ գտանեմք՝ ըստ քեղ վեհա	զանց :
զի զազգ մեր փծուն՝ յաւէտ գերա	պանծ :
՚ի յանձին ցուցեր՝ յաչս օտար աղ	դաց :
Ա՛նձարդոյ ազնիւ՝ քե հանդիսա	նամք :
հովիւք ընդ հօտից՝ առաւել պան	ծամք :
քոչ Հովուապեափիդ՝ ձրիւք զարդա	նամք :
սուրբ օրհնութեամբ քո՝ յաւէժ ձոխա	նամք :
Երգե որպէս .Եկեալ մարիամ՝ մագդալենացին .և այլն :	

Եւ տղա յորդուսկ՝ ըստ կամաց երգողնն :

Ա եհապէտիս՝ մեր Արբա	զան.
անզուգական՝ սուրբ տեսու	թեան :
Ակալք ընտիր՝ ազդ Հայկազ	եան :
փութացարնւք՝ երնւք ար	ժան :
Հ զահրաման՝ համեղա	բան :
է բարեսիրտ՝ յամենես	եան :
Լ զնուաշարժ՝ համեստա	կաց.
առ երիւղածս՝ քաղցրահայ	եաց :
Պարզ օրինակ՝ առաջին	եաց :
առիթ ըարեաց՝ և պարծա	նաց :
Եւ առ յինքն՝ յանցաւո	բաց :
ներօղ զթած՝ և ողոք	մած :
Տինա հոշեմք՝ հայր ազդա	սէր.
յոզնաբուն ամս՝ կեցցէ տէր	մեր :
Եռէկը դիտէն՝ սեբաստի	ոյ.
՚ի Յօհաննէ՝ եռանդ հոգւ	ոյ:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹ Առ ՍՈւԾՔ ԱՌԱՋՆ ԵՐԿՈՒՄԱԴՀՄ

Պ

Այս քեզ ո՞վ սաղիմ՝ քաղաք անձիտ	լի.
մատօխիմ ընծայել՝ զբան ներբռ	ղի.
թէ և ապկիկար՝ տգէտ խղճա	լի.
ընդ լումայս այրուոյն՝ լիցի հաճն	լի:
Ուետնածորան վայր՝ հովիտ շուշա	նայ.
պարտէզ ծաղկալի՝ և դաշտ ողկու	զայ.
պատշաճ՝ պայմանետող՝ էին պատգա	մայ.
և աստուածուսոյց՝ ընտիր պաշտա	մանց:
ՍուԾք Երբորդութիւնն՝ դքեզ ընտք	եաց.
առաջի աշաց՝ իւրոց հաստատ	եաց.
նախախնամական՝ ձիրս պարդե	հաց.
՚ի քեզ զետեղեաց՝ ՚ի մեզ ծաւալ	եաց:
Ո՞վ թէ զիածու հայր՝ ձայնիւ փեռեկ	եաց.
քհաստատութեան՝ կունթարդն և	բայ.
զորդին էակից՝ ինքեան վկայ	եաց.
և զքեզ փառօք՝ շքեղաղարդ	եաց:
Խփւծեալ զառածեալ՝ ազգիս մարդկայ	ին.
էջ՝ ՚ի փրկութիւն՝ միածին որդ	ին.
ծնուռ և սնաւ՝ շրջեցաւ վայր	ին.
օթարան յարմար՝ գտար դու նմ	ին:
Բակերտն այն բարի՝ կախեալ՝ ՚ի խաչ	ին.
ոռոգեաց արեամբն՝ զհող քո փարել	ին.
մեռաւ թաղեցաւ՝ ՚ի գերեզման	ին.
զոր ասպնջական՝ ցուցար մեր է	ին:
Բաղսեալն՝ ՚ի հօրէ՝ հոգին հրահռ	սան.
էջ՝ ՚ի յորդանան՝ և ՚ի վիրնա	տան.
ուղերձնւք ելեց՝ զքեզ բիւրա	զան.

Քեւ զեղաւ ՚ի մեզ՝ և յաշխարհ հա	մայն :
Արկ երկրի տեսաք՝ զքեզ չքնաղ եր	կին :
և վայելեցաք՝ բիւր բարիս ան	դին :
յորդազեղուն ձիր՝ մեղեր և կա	թին :
էատուր օրէնս՝ և գանձ նոր և	հին :
Խսրալի աղնիւ՝ աթոռ Յիսուս	եան :
հաւատացելոց՝ ապաւէն պաշտ	պան :
նսեմ կեդարու՝ գնտոյս երկրա	կան :
չնաշխարհիկ ես՝ պերճափայլ խո	բան :
Ենձառապարդե՝ պՃնաղարդ կա	յան :
քեզ ազգք և ազնիք՝ եռանդեամբ ցան	կան :
արած զի կացցեն՝ յաւէժ անսա	սան :
կըից հոդեկան՝ ախտից մարմա	կան :
Պ ամպ սրաճաճանչ լրւսասփեւու վայ	բաց :
Եստուծոյն մերոյ՝ ոտնակսխ Տեղ	եաց :
արժան է տալ մեզ՝ հաբույր յարդա	նաց :
յորմէ ոտանալ՝ բարութիւնս ան	անց :
Ինձ զի՞է յայսմիկ՝ պատաղել բա	նից :
մինչ ունիս քարոզ՝ Օզմարթունն երկ	նից :
եկայք և տեսէք՝ զտեզ հովունն հօ	տից :
մատիլք ՚ի սպաս՝ սորին պիտոյ	ից :
Մ եծ է մեզ ունիլն՝ զքեզ ապաս	տան :
խրախուսեան զՅիսուս՝ աըբայից աք	քայն :
նպաստ հասանել ազգիս Երամ	եան :
վերածել զմեզ՝ ՚ի կեանս անվախ	ձան :

“Առին՝ դրուատ ստորագրական . և մաղթանք առ Վանս Ալբ-
բյա “Նշանի՝ ու ՚ի Աերաստիա քաղաքի :

Դ

ՅԱՐՄԱՐԱՏԻԳ՝	զեղեցկադիր՝	կառու	յար.
յարկ և բնակ՝	հանուրըց փրկչին՝	կացու	յար.
՚ի Աերաստիա՝	որպէս զարփի՝	փայլե	յար.
ազդիս հայոց՝	պատսպարան՝	յայտնե	յար.
(Հ)ժամատուն մեր՝	զարթոյց զկամս՝	ծառայ	ին.
սուրբ յօհաննէս՝	սենեքարիմ՝	արքայ	ին.
՚ի ձեռոն որոյ՝	հաստեաց յերկրի՝	զքեղ եր	կին.
հզօր ամբոց՝	ընդդէմ զօրաց՝	բանսարիուն	ին.
Հրաշակառոյց՝	զարմանագործ՝	զքեղ հիմն	եաց.
՚ի բլբակի՝	փայելսապէս՝	զետեղ	եաց.
՚ի մէջ վճիտ՝	ականակիտ՝	աղըե	ըաց.
և մարդաւէտ՝	ըքնաղ փայրի՝	գերա	պանծ.
ԱՀԵՂԱՍՔԱՆԸ՝	շքեղ տաճար՝	զքեղ կանդ	նեաց.
քսուանկիւնի՝	խաչանման՝	յօրի	նեաց.
և ՚ի վերայ՝	կաթուղիկէ՝	հաստատ	եաց.
և խաչ ՚ի գլուխ՝	եղեալ փաւօք՝	պսակ	եաց.
ԿՆՇԱ խաչին՝	զփայտն կենաց՝	տէրուն	եան.
բերեալ հանդոյց՝	՚ի ծոյց քոյին՝	հրաշա	զան.
յորոյ անուն՝	զքեղ յորթորթեաց՝	սուրբ	նշան.
եցոյց զքեղ՝	նմին պատշաճ՝	կայա	ըան.
Աման մեծի՝	ադինական՝	դրախտ	ին.
՚ի քէն շնչէ՝	հողմն շնորհաց՝	քաղցրա	զին.
յորմէ զմայլին՝	մանկունքդ յոգի՝	՚ի մար	մին.
ուստի օրհնեն՝	զքեղ ընդ քոյդ՝	փեռայ	ին.
Նին լուսոյ՝	ոսկիաձոյլ՝	աշտա	նակ.
բուրվառ ազնիւ՝	և պատգամաց՝	սբ տակ	տակ.

մանանային՝ սափոր՝ նաև՝ տապա
 զեղցես՝ ի մեզ՝ զանձառ ձիք քո՝ միշտ յա նակ.
Ախրագործին՝ զուարձալի՝ ծաղկա բակ.
 լուսազարմից՝ ցանկալի և՝ ձեմա բակ.
 աղդի մարդկան՝ օժանդակ և՝ յենա բան.
 և յարկածից՝ այսոց շաբաց՝ փրկա բան.
Դիմ քո ահեղ՝ ունջ քո շքեղ՝ տեսան եմ.
 ող քո առողջ՝ և ջուր համեղ՝ վայել եմ.
 երկարակեաց՝ առնելդ զմարդ՝ յուսով եմ.
 վասն այն սիրով՝ զժխորմունս՝ ընդ գրկ եմ.
Ենց էին՝ սուրբ տաղաւար՝ ձանա չիս.
 ՚ի մէջ փշոց՝ երփնափայլ վարդ՝ փաղմա զիս.
 պսակ պանեալ՝ զնիս ՚ի դլուխ՝ վեճա կիս.
 զերթ պատմուձան՝ ծաղկեայ զմեօք՝ արկա նիս.
Տենչմամբ ոգւոյ՝ ՚ի սուրբ խորանդ՝ առդի մեմք.
 և ըստ ամըոյն՝ կողկողանօք՝ հառա չեմք.
 ունականալ՝ ՚ի բարի գործս՝ միշտ հայ ցեմք.
 զի առանց քո՝ նախաստելցոյ՝ ոչ կա ըեմք.
Սուրբ սեղանոյդ՝ կացեալ հանդէպ՝ երբ ովչ եմք.
 զարտօսր յաչաց՝ յորդախաղաց՝ անձրե եմք.
 և քաղցրութիւն՝ սրտի ՚ի մեզ՝ գտան եմք.
 որով զերկինս՝ ժառանգութիւն՝ գրան եմք.
Են թէ ՚ի մեզ՝ չարիս մեղաց՝ իման ամք.
 շնորհօք քոյին՝ զզմամբ սրտի՝ վշտան ամք.
 անշուշտ վճռոյ՝ փեսային քոյ՝ հաւատ ամք.
 դիմել տգեղ՝ դառնալ շքեղ՝ քոյն յուս ամք.
Բազմահարուած՝ յաղբիւս անկեալ՝ մինչ դն իմք.
 սամարացւոյն՝ դրաստու խաչիւն՝ վերած իմք.
 և ՚ի պանդոկ՝ եկեղեցւոյ՝ դարման իմք.
 ուստի խաչիւ՝ եկեղեցեաւդ՝ միշտ փար իմք.
Աստուածաբնակ՝ արփիացայտ՝ սուրբ տա չոր ձբիւք սուրբ՝ Երբորդուեն՝ ուռած չար. ցար.

պատշաճ՝ հայցուածս՝ ընձեռել մեզ՝ յատկա յար։
 և աշխարհի՝ հրաշանորհ՝ ծանու յար։
Արբագնասուրբ՝ Քնակիր՝ վէմ ըն
 զապաւինեալ՝ ըստին պատարք՝ ստա
 և փոխան մեր՝ ընդ բելքար՝ դու մար
 'ի չար ըղձից՝ փրկել զմեզ՝ փութա
Տեր քաղցր՝ ողկոյզ՝ 'ի ծոց այգւոյդ՝ բողըո
 բայց յաղունիուց՝ անգեղծ պահելք՝ փափա
 քաջ հովունին հօտք՝ ներ փարախիդ՝ դումա
 չար գաղանաց՝ փրկել ժանեաց՝ սկաղա
Դքեղ ընկաալ՝ զմինիքոր՝ խղճա
 և կարկառեալ՝ ձեռն շնորհացդ՝ յողըա
 զօրացո՛ զիս՝ յասպարիզ՝ հանդի
 զի մի՛ գտցի՛ խոցուած մեղաց՝ ի՞նչ ա
Ո գթառառ՝ ինամակալու՝ յետնե
 որ գեգեցիմ՝ իբր զգերի՝ դբան
 վերօք մեղաց՝ լցեալ վայ տամ՝ իմ հո
 ժամէ գթալ՝ և այց առնել՝ եղլե
Յըշտեմարան՝ անգին գանձուց՝ անմա
 զեղգեղափայլ՝ սքողեալ հարսն՝ փեսայ
 երկրպագուացս՝ տուր զօրութիւն՝ 'ի մար
 յաղթել չարէն՝ պիղծ գաղանին՝ բանսարիո

七

Յերկնեած էջեալ զուարթնոյն վիա
առ մարիամ՝ մեծ պատղա
ու ըախ լե՛ս կոյս՝ լի շնօր
բերկրեաց հոգւով՝ ցնծա՛ մը
Յէեցս զքեղ՝ միայն ընտր
յարկ և բնակ՝ իւր յօրին
լինիւ ինքնան՝ մայր դերա
զոր վեհագոյն՝ փառօք պատու
Վհա յշասցիս՝ ծնցիս որ
յիսուս վրկիչ՝ անուանեա
նա սուրբ իսկէ՝ և մեծ լի
բարձրելոյն է՝ բնութեամբ որ
Անսա սուրբ կոյս՝ դու հրեշտակ
և մի յամեր՝ զպատասխան
զի կաշկանդեալ՝ աղդ մարդկայ
բանիւ քոյին՝ արձակեսց
Օի քե տայ փառս՝ անձառ շնոր
և զհաւատս՝ համուրց աղ
աւարտ ախտից՝ և կաշդ կէ
և փրկութիւն՝ տիեզե
Բնդ յօժարիլ՝ որբոյ կուս
հաւանութիւն՝ տալ հրեշտակ
աւասիկ կամ՝ տեառն աղախ
ըստ բանի քում՝ ինձ եզից
իսկոյն էջ բանն՝ յարդանդ նոր
էառ զբնութիւնս՝ աղամայ

և յղացաւ՝ ամբողջա
 միաւնորմամբ՝ մարդն ընդ բան
 Օ կ զորդին իւր՝ Հայր առաք
 և սուրբ Հոգին՝ զայն նկար
 ՚ի յալենէ՝ կուսին առ
 գեղեցիապէս՝ կազմակերպ
 Ուսախ ստոյդ՝ Աստուած և
 խոստովանիմբ՝ անշփոթ
 ո՛չ այլայլեալ՝ ո՛չ փոփոխ
 այլ մի և նոյն՝ տէր մարմաց
 Երդի ուղակա՝ այսօր տօն է ծննդեան աւետիս և այլն ։

պէտ ։
 ին ։
 եաց ։
 եաց ։
 եալ ։
 եաց ։
 մարդ ։
 արդ ։
 եալ ։
 եալ ։

Հոդեռեալ՝ պալատ ան
 Աստուածալին՝ փառաց տա
 Դու անձնաւնը՝ սր օթե
 և լայնաձիք՝ կոյս Ճեմա
 Բանին վայել՝ ընակա
 մաքուր սենեակ՝ փրկչին ծագ
 Ասւրբ առագաստ՝ մեծ խորհրդ
 Տեառն Յիսուսի՝ մարդեղու

Ճառ ։
 Ճար ։
 Ճան ։
 ըան ։
 ըան ։
 ման ։
 եան ։
 թեան ։

Արքին՝ գունդատ զանձնէն՝ առ փրկեն Յեռուս և հայու ուած առ ՚ի օդնել:

Օ

ՅԱՅՍՄԻԿ	Վայրկենիս՝ ես պատրեալ գը	տայ.
ընդ կամո չարին՝ կամսւ միոն		ցայ.
՚ի զանազան մեղս՝ գերիս սահե		ցայ.
աղատիչ գերեաց՝ եկ զիս աղատ		եա.
Որսողին հաղբս՝ թեքեալ անկեալ		եմ.
խոցուածոց վերացս՝ բուժիչ որոն		եմ.
և միայն դքեզ՝ դամնել կար		եմ.
եկ ապաքինեամ՝ զի ծառայ քոյ		եմ.
Հողմոց կենցաղոյս՝ նաւակիս տատա		նի.
կոհակօք չարին՝ անձն իմ միշտ ծը		վի.
ընկղմեալ ՚ի խորս՝ կայ ՚ի վտան		գի.
գերծո՛ զիս յալեացս՝ նաւազետ բա		ըի.
Վնկեալ եմ ՚ի սով ՚ի քաղցէ յրտախադ		իմ.
չունելու զիմաստ՝ վարժչետ կարօտ		իմ.
խանթակաթ սիրով՝ մեծիդ պաղատ		իմ.
տնը ինձ զշնորհդ՝ յորում փափաք		իմ.
Աման այնց ծառոց՝ որք են ՚ի դրախ		տի.
՚ի հողմոց հարեալ՝ անձն իմ տարբե		ըի.
կործանիլ մերձեալ ՚ի կամս չա		ըի.
հաս ինձ յօդնութիւնս՝ քոյոյ ծառայ		ի.
Արդոսի փոխան՝ հոտոյն անձկա		լի.
հոտ մեղադ բուրէ՝ յինէն նողկտա		լի.
թշնամւոյն առնէ՝ զիս ծանակե		լի.
հաս ինձ յօդնութիւնս՝ արա ցանկա		լի.
Ե իմ եղեալ հօտ՝ անլուր քաջ հովու		մի.
լերինս մնլսրեալ՝ գերթ զւայրե		նի.
՚ի գաղան դիւաց՝ ունիմ խոց և		սպի.

այց արա՛ խղճոյս՝ հովուապետ քա
Ապրսիմ ես թէպէտ՝ յօդայնոց դիւն
և 'ի հանդերձեալ՝ քոց դատաստան
այլ երեք չկասիմ՝ 'ի գործոց մեզ
քաջշեա՛ զիս յետս՝ զի քե զեբձ գտայց»

Նորին՝ Յաղուտս հոդեոր կուրութեան մեղաց .և աղերս առ
վերկեն Յետուս՝ օդնել ներ հւալ զշնորհս 'ի վեկութիւնն

Ե

ՅԱԼԻԵՏԱԿԻՑ հօր՝ Աստուած իմ

Հասակէ խնամիլէ ինձ ողորմե
Հոդեովլ և մտօք՝ մարմառլ պՃնե
Երկորումբք աչօք՝ վայելսայե

Ո՞լ թէ զիալդ քաջ՝ կարեոր ցու
'ի խորհրդական՝ միտս վերա
Հաւատովլ գործով՝ աՃիլ ծանու
որով ստանալ՝ գերկինս ասա

Վայ եղուկ հիբոյս՝ ինձ վշտադնե

թէպէտ հաւատովլ՝ ունիմ յաչս իմ
աղտեղի գործով՝ իմ կուրացե
այց արա՛ փրկիչ՝ կեցուցիչ իմ

Համայն արարածք՝ յաւեժ լան ող
տեսեալ զիս աղքատ՝ մերկ կըյը անակի
կապեալ մինն տչացս՝ պրկմահբ փակե
միակ ակամբ կամ՝ մնամ լալա

Վայէիմ գրեղ՝ փրկիչ իմ
զմեղօք պատեալ՝ բաց զլեճ լու
անձամբս ոչ կարեմ՝ օդնել ինձ գե
զի բաց 'ի քէն զայլ ոչ զոք ունիմ

ըի

աց

աց

աց

գտայց

Յա

լոյս

լոյս

լոյս

ցեր

ծեր

ցեր

ցեր

լոյս

լոյս

լոյս

յան

տան

զան

կան

Յա

սոյս

ըսյս

յոյս

Եայեաց հաշտ ակամբ՝ 'ի գործս ձե
 մի թողուը զիս կալ ըստ իմոյս կա
 լոյն զկապ հոգւոյս՝ կուրութեանց ա
 'ի փառս մեծութեանց՝ և քոց շնոր
 ։ Եսեմ խաչարաւ՝ մթադնացե
 բաց Յիսուս բաց զաչս՝ մեղսալից հոգ
 մի թողուը զթել՝ անկանիլ հի
 'ի վիհ կորստեան՝ 'ի խաչարն ան
 ։ Ե՞ արդեօք աչացս՝ երկոցունց բա
 զիտել տեսանել՝ և զբե փա
 զերեսս ՚ի գետին՝ եդեալ պաղա
 թողութեան մեղացս՝ արժանաւու
 ։ Արտ իմ եռանդեամբ՝ և հառաչա
 հայցեմ լնանիլ՝ և աչքս արտաս
 տէր իմ տուը զոջումն՝ ապաշխարա
 սրբեա՛ ՚ի մեղաց՝ զհոգիս պարգե
 ։ Ե՞ թէ պէտ գերիս՝ 'ի չարիս սահ
 բիւրաղան մեղօք՝ 'ի քեն տրոհ
 բայց ներհեղաւան՝ շնորհացդ ակնուն
 թարց որոյ փրկիլ՝ ինձ հնար չու
 Պուալ ինչ ամանակ՝ թէ կեանս աս
 ողը կոծ հառաչանք՝ ինձ պարգեես
 'ի գրոյ մեղաց՝ առ քեզ վերած
 ըստ մաքսանորին՝ արդաբացուռ
 ։ Զող եմ և մօխիր՝ հանրից ողբա
 և տռնկ անսպիտան՝ 'ի հուք ծախե
 քանիչդ իմ Յիսուս՝ կարես և կտ
 սրբել և մաքրել՝ ախտից զհո
 ։ Ի քեն արտասուռօք՝ հայցեմ վշտա
 տուը տէր զօրութիւն՝ կալ բնդ դէմ ըլ
 վայելուչ տաճար՝ արա կազմել
 զի արքայդ փառաց՝ եկեալ բնակես

Աղօքն ստգահանք մեղադրանաց՝ առ իջը և յօժաբութիւնն
յոդւոյ ։

Բ

Յուժգնուշ շարժեալ զհաճոյսդ իրա
բաղմազան շարեաց՝ ինձ առիթ ե
՚ի կամաց փլրկխս՝ զիս հեռացու
զանձն իմ համայնքոց՝ նշանակ ե
Ո՞յլ վասն եղկելւոյս՝ դաւաձանե
անլուրջ կացութիւնս՝ զանձն իմ մղե
յահէն լուսուծոյ՝ խղձալիս հա
ե չար բանսարկունքն՝ ծանակ արար
Հի՞մ այդպէս ինդրես՝ զախորժակ քոյ
որոնես ինդրես՝ զհին թշնամ
ենթարկես զքեզ՝ յորդորմանց նոր
թանալես ՚ի մեղս՝ զանձն իմ ցանակ
Վրդ է՞ր ո՛չ փութառ՝ ՚ի սէր արարչ
ստորնահակ լեալ հետեիս չար
զի՞նչ չահ ընծայէ՝ կալ քո ընդ նըմ
եթէ ո՛չ տանջանքն՝ այն անդնդայ
Կման կեր ցաւոյ՝ ընդիս միաց
հեռանալդ յինէն՝ անհնար եղ
յարակ նուազել՝ զքարիս փութաց
յաւելու չարիս՝ խղձոյս ախորժ
Վեր անձուկ սրտիս՝ ընկողմնեալ հանգ
կարի նենդութեամբ՝ ընդ հիքայս վա
կողոպտել ջանաս՝ զի՞մ գանձեալ բա
յօժարիս կուտել ինձ բիւր չա
Դարդեօք հնար՝ թէ ՚ի քէն զեր
և որոգայթիցդ՝ աղատեալ գը
թէ ծագաց երկը՝ ՚ի ծագս միախ

կեր

զեր

շեր

դեր

ցեր

ցեր

ներ

եր

ին

ին

ին

ին

ին

ին

ին

եալ

եալ

եալ

եալ

շիս

ըիս

ըիս

ըիս

ըիս

բայց

բայց

Թակայն կապամօքդ՝ անլոյծ ալրկե
Պատոկապէս զանձն իմ՝ մինչեւ ցեղրբ վա
'ի լարեալ թակարմդ՝ լսարեալ արկա
գերազանց բարւոյն՝ մեկնեալ որոշ
'ի դիմաց էին՝ տարագիր առ
մհ չար իղձ. մհ չար ախորժակ
վահ չար յօժարութիւն:

Նորին՝ յաղագս դիւտի հայկական տառից՝ և գոլեստ նմին,
և յորդուը առ համբակս՝ առ ՚ի ուսանել զայն:

||1.

ՅԱՐԴԵԼԻ ինչէ՝ արուեստ գըշու	թեան.
նիւթէ և գործի՝ դուռն իմաստու	թեան.
մախոհութիւն՝ մարդկային և	բան.
իրը էացեալ՝ 'ի կարգի և	դան:
Ո՞լ թէ քանի՞ էր՝ տենչ ՚ի դիւտ տառ	ին.
մեարօպայ մեծի՝ սուրբ վարդապէտ	ին.
զոր մինչ իմաստնովք՝ չեղե հնար	ին.
դիմեաց աղօթիք՝ 'ի յոյսն վեր	ին:
Հայկական լեզուիս՝ տառից կերպա	բան.
լուսեղին չեռամբ՝ յաստուածուստ տու	ան.
՚ի լիմին դրոշմեալ՝ տապաւնորե	ցան.
և ՚ի մաքուր միտու սուրբ թարդմանցին	այն.
Ազնիւ արուեստ է՝ 'ի մէջ արհես	տից.
մինչ զի առ ձայնի՝ արքայ արքայ	ից.
զի է սիրալի՝ յաչս համայն	ից.
նմին հմուտուն է՝ արժան գովեստ	ից:
Եա է յաշխարհի՝ դշոյ և տիկ	ին.
արհեստք համայնք են՝ աղախնեայք	նմին.
զի բանք մեր ինքնին՝ ոչ թէ ըմբոն	ին.

ու խորհուրդք մտաց՝ յայտնեալ քարոշ
 Եթ զի տաքըանայ՝ յերես քարտի
 մարմնանալ առնէ՝ զբան մեր անմտք
 նովաւ ընդ իրեաըս՝ ՚ի հեռուստ խօ
 ծաշալեն զբանս՝ ընդ ծագս աշխար
 Ե՞ համբակ հապա՝ ձեպեա ՚ի գը
 զայն չքնաղ արունեստ՝ ջանա ուստ
 որով և զիմաստ՝ ՚ի միտ գան
 յորոց զբարիս՝ ունիս վայել
 Ակրոնակ մանուկ՝ լեր դու գըա
 զի նա է բարձոք՝ և պատուական
 թէ ոմանք լքեն՝ բայց դու մի կա
 առ ՚ի հմտանալ՝ սիրով փութա
 Պիերձանաս մանիկ՝ ՚ի մէջ աշխար
 եթէ գրադիծ՝ ելցես պիտա
 զի այս առած է՝ ճշգրիտ վաղեմ
 այլը ՚ի նամակի՝ յիւրում ճանա
 Եթէ լինիցիս՝ եկեղեցա
 կարեոր է քեզ՝ և կարի պատ
 նա թէ աշխարհիկ՝ է լինել ար
 գոնէ տումարիդ՝ քարսուղար
 Տինա մի հեղգար՝ լեր քաջ և ա
 սիրով հետեւեա այսմ արունես
 զի մի զղջասցիս՝ երբ հարկաւո
 և մի տայցես վայ՝ քոյդ տգէտ կե

ին ։
 սին ։
 մին ։
 սին ։
 հին ։
 ըեւ ։
 նեւ ։
 ձեւ ։
 եւ ։
 գիր ։
 ձիր ։
 սիր ։
 ցիր ։
 հի ։
 նի ։
 չի ։
 կան ։
 կան ։
 ժան ։
 մայն ։
 ըի ։
 տի ։
 ըի ։
 նի ։

200

Նորին՝ բան խրատու՝ առ նորահաստատ դպրատան մանկուն
ուն ու ոք ի քաղաքս Անբաստիա:

Ժ.

ՅԱՐԱՎՅԱՅԻ միշտ՝ թէ իմաստից՝ ցանկաս	յես:
Ո՞լ դու համբակ՝ ի ձեռն քոյ՝ առ բեր	յես:
Հնազանդող՝ վարժապետիդ՝ դու	իցես:
Եմեալ դասսդ՝ յիշողութեանդ՝ դանձես	յես:
Եւա թէ կարի՝ յոյժ բթամիտ՝ ևս	իցես:
Եպաստ զաղօթս՝ ջան զձկառւմն՝ քեզ կալ	յես:
Եմն խնամոցն՝ զքեզ ինքնիդ՝ յանձնես	յես:
Անրով գանից՝ և ապտակաց՝ ժուժես	յես:
Ա արս մաքուըս՝ պարկեշտուը՝ միշտ ցու	յես:
Եզնիւ այնու՝ ի մէջ բազմաց՝ դու ել	յես:
Բարունեաց՝ գիտնոց զքեզ՝ յարես	յես:
Դայզն միջոցս՝ նոցին խրատուց՝ լուի	յես:
Երեալ զբաժակ՝ կենացս ախտից՝ մինչ դեռ չես:	
Վրնիւ միմաստ՝ պատճառ բարեաց՝ զայն գտցես:	
Եթէ զայս բանս՝ արհամարհեալ՝ խոտես	յես:
Տիւ և զիշեր՝ յետոյ ողբովք՝ կոծես	յես:

Ակղբնատառք՝ տողից բանիս:
Հիւսեն զանուն՝ յօրինողիս:

)21(

Մարտին.

Մակագիծ տպի՝ սուրբ Աստուածած նին. և
ուշ Յեսուս ննջը՝ ՚ի գերկս կուս էն.

ԺԷ.

Առ Յեսուս.

ՈՐ յանցանօք՝ իմս եղկե	ԵՌԴ
ննջես ՚ի գերկս կուսի մօք	ՔՊՅ.
արդ տէր զարթիք՝ ՚ի խոր քը	ՆՊՅ.
և լուր մեղայ՝ գոչման	ԲԻՄՅ.
Օ արթիք զարթիք՝ տէր իմ	ՅԵՍՈՒՍ.
զարթո՛ զթմքրեալ՝ մեղաց	ՔԲՆՊՅԱ.
ջնջեալ քաւեա՛ զյանցանս	ՀԵԼՊՅԱ.
զի բաց ՚ի քէն՝ ո՛չ գոյ ինձ	ՃՄՅ.

Առ Կոյսն.

ԱՍԿԱԱՆԴԵԱԾ զիս՝ չար թշնա	ՄԻՆ.
ջանայ ձգել՝ ՚ի գուբ տղ	ՄԻՆ.
սըրուհի կոյս՝ ձայն տուբ փրկ	ՀԻՆ.
տացէ ինձ ձեռն՝ ըստ պէտրոս	ԻՆ.
Օ արթո՛ զարթո՛ կոյս տիրած	ԻՆ.
զարթո՛ զիսուս՝ Աստուած որդ	ԻՆ.
զի սաստեսցէ՝ ալեաց չար	ԻՆ.
զերծուսցէ զիս՝ հաղբեց նոր	ԻՆ.

